

Handläggare
Kristina Fahlberg
Telefon: 08 508 23 124

Till
Fruängens förskolor

Verksamhetsplan 2019 för Fruängens förskolor

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	4
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	4
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	8
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	8
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	10
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	11
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	11
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	12
Uppföljning av ekonomi	13
Resursanvändning.....	13
Budget 2019.....	13
Övrigt	13

Inledning

På Fruängens förskolor ska

- Barn och pedagoger tillsammans utvecklas och se möjligheter.
- Föräldrar känna sig välkomna och vara välinformerade om förskolans verksamhet.
- Vi erbjuda en stimulerande lärandemiljö där alla barns individuella förutsättningar tas tillvara och där alla barn får möjlighet att utvecklas. Alla barns nyfikenhet, lärande och intressen ska uppmuntras i en miljö som är rolig, trygg och lärorik.
- Miljön ge lust och möjlighet till kreativt skapande.
- Vi vara en tydlig lärande organisation genom att dela med oss av våra olika erfarenheter och kompetenser till varandra.
- Vårt bemötande präglas av respekt och värme. Tillsammans ska vi skapa goda relationer med barn, föräldrar och kollegor.

Vision

Barn som minns sin tid i förskolan som en period fylld av glädje och lärande.

Föräldrar som upplever trygghet och insyn och väljer oss igen.

Pedagoger som trivs, utvecklas i sitt yrke och känner stolthet.

Verksamhetsbeskrivning

Enheten består av fyra förskolor; Kata Dahlström, Ellen Fries, Ellen Key och Hanna Rydh. Alla fyra förskolorna i området är fristående byggnader med egna gårdar.

Området beräknas under 2019 att ta emot cirka 380 barn fördelade på 21 grupper

I Fruängen arbetar 60 barnskötare, 19 förskollärare, 1 lokalvårdare och 6 kockar/köksbiträden.

Av de nu anställda 85 personerna är 74 i tjänst januari 2019. Övriga är föräldralediga, sjukskrivna eller lediga för studier.

Förutom dessa personer arbetar även ett antal timanställda i organisationen.

Organisationen består också av en förskolechef 100 % , en biträdande förskolechef 100%, en biträdande förskolechef 88 % (föräldraledig 12%) samt en administratör.

Enhetens systematiska kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet pågår under hela året och följs upp på samtliga av enhetens APT.

Medarbetarna är delaktiga i arbetet och arbetslagen utformar arbetsplanen utifrån aktuell barngrupp och dess behov. Utvecklingsområden tas fram utifrån brukarundersökningen, Stockholm stads kvalitetsindikator och kvalitetsredovisningens analys. Därefter påbörjar medarbetarna arbetsplanen och likabehandlingsplanen som följs upp på kommande APT.

Styrdokument

FN:s barnkonvention, Skollagen, Läroplan för förskolan, Kommunfullmäktiges mål, Hägersten-Liljeholmens nämndmål, Fruängens verksamhetsplan och enheternas likabehandlingsplaner.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	350 st	9 000 st	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Alla barn, oavsett könstillhörighet, ges lika möjlighet att uttrycka tankar och åsikter och har på så sätt möjlighet till delaktighet och inflytande över sin vardag. Barnkonventionens intentioner är tydliga i verksamhetens utformning. Förskolans medarbetare använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra och lyfta barnets perspektiv.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna kan utifrån sina förutsättningar påverka verksamheten och är delaktiga i att ta ansvar för miljön på förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel föräldrar som anser att de på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med sitt barns förskola.			År
♀ Andelen föräldrar som anser att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.			År
♀ Föräldrarnas sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska erbjuda skolplattformens redaktörer fortbildning om digital kommunikation.	2019-01-31	2019-12-31
Förskoleavdelningen ska inrätta en enhet för barn i behov av särskilt stöd.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla användandet av skolplattformen till en kommunikationskanal med vårdnadshavare för att synliggöra barnets lärande.	2019-01-01	2019-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med pedagogisk dokumentation där skolplattformen är ett av flera verktyg.	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

Förväntat resultat

- Barnens tankar, idéer, kultur och mångfald tas tillvara och syns i den pedagogiska miljön.
- Alla barn har lika stort utrymme och inflytande i förskolan och respekterar varandras olikheter.

Arbetsätt

Alla ska bli bemötta på lika villkor. Värdegrunden utgår från begrepp som är centrala för vår verksamhet och innehållet lyfts och diskuteras kontinuerligt på APT och utvecklingsdagar.

- Ansvar – Vi är närvarande vuxna som lyssnar på barnen och varandra och tar tag i konflikter direkt när de uppstår.
- Öppenhet och delaktighet – Vi bemöter barn och vuxna med ärlighet, uppriktighet och med insikt om alla människors lika värde. Barnen görs delaktiga genom att vi är tydliga och positiva förebilder och ger barnen verktyg för konfliktlösningar.
- Helhetssyn – Vi ska ha en övergripande bild av personal, barn och verksamhet och respektera att alla är delaktiga i att forma verksamheten.
- Respekt- Vi respekterar att vi alla är olika och ser olikheter som en möjlighet till utveckling.
- Tydlighet- Vi är tydliga förebilder som inte tolererar diskriminering.
- Utveckling – Vi är medvetna om och delaktiga i den förändring som sker i samhället

Pedagogerna gör en kartläggning av barngrupperna vid höstterminens början. Denna ligger till grund för höstens revidering av likabehandlingsplanen. Värdegrundsarbetet är ständigt pågående och behov och arbetsätt utvärderas och justeras kontinuerligt.

Pedagogerna är uppmärksamma på och reflekterar tillsammans över sitt eget förhållningssätt i relation till pojkars och flickors möjlighet till lika stort utrymme och inflytande i förskolan. Pedagogerna arbetar aktivt och normkritiskt medvetet genom att, tillsammans med barnen, diskutera bilder, böcker, filmer som representerar olika normer. Digitala hjälpmedel används för att belysa olika kulturer och normer. Pedagogerna uppmuntrar barn, föräldrar och varandra att dela med sig av kunskap kring olika kulturer och låter dessa vara en del av förskolans verksamhet.

Pedagogerna följer upp genom daglig observation och dokumentation samt genom fortlöpande reflekterande samtal med barnen i grupp under terminen. Pedagogerna uppmuntrar och bekräftar barnens tankar, idéer och egna val. Miljö och projekt utvecklas och förändras utifrån barnens tankar, idéer, intressen och egna val.

Vid oro för att något barn far illa, tar pedagoger kontakt med förskolechefen som i sin tur kan ta informationen vidare till Socialtjänstens mottagningsgrupp. I samråd med dem bestäms hur man går vidare. Pedagoger samarbetar, samt tillhandahåller efterfrågad dokumentation med

BUP, Socialtjänst, Autismcenter och Landsting, angående barns behov av stöd. Vi inbjuder till ett avslutningssamtal där pedagogerna, tillsammans med vårdnadshavare, fyller i blanketten: Individuell dokumentation inför barns övergång mellan förskola och skola och uppmanar vårdnadshavaren att lämna över den till skolan. När det gäller barn i behov av särskilt stöd så arbetar vi för att, tillsammans med vårdnadshavare, genomföra ett överlämningssamtal med pedagoger från den mottagande skolan.

Uppföljning

Pedagogerna följer upp:

- Vilket resultat ger arbetet utifrån de konkreta åtgärder vi planerade i Likabehandlingsplanen?
- Vilka av barnens tankar och idéer tas tillvara och på vilket sätt?
- Hur syns det i miljön och vilka förändringar leder det till?
- Vilka skillnader ser vi i barnens utrymme och inflytande utifrån ett normkritiskt perspektiv?

Pedagogerna följer upp genom daglig observation och dokumentation samt genom fortlöpande reflekterande samtal med barnen i grupp under terminen. Reflektion i arbetslagen sker varje månad på avsatt planeringstid. Vid avdelningsplanering och under reflektionsveckor analyserar pedagogerna sitt dokumenterade material för utveckling av verksamheten. Förskolläraren ansvarar för att arbetet sker enligt läroplanen. Alla pedagoger är medansvariga. Som stöd används reflektionsprotokoll. Varje vår inför kvalitetsredovisningen gör alla arbetslag en självskattning utifrån Stockholm stads kvalitetsindikatorer

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förutsättningar i pedagogiska miljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Förskolorna ska utifrån sina förutsättningar bedriva likvärdig utbildning. Språk, matematik och naturvetenskap tillsammans med hållbar utveckling är prioriterat i arbetet. Kompetensförsörjning, gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet samt en effektiviserad resursanvändning inom förskoleenheterna är ytterligare centrala utvecklingsområden. Implementeringen av den reviderade läroplanen ska inledas och ligga till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna utvecklas och lär utifrån sina förutsättningar.

Kommentar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel föräldrar som upplever att deras barn har möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på förskolan			År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel föräldrar som är nöjda med förskolans arbete med utveckling och lärande			År
♀ Andel föräldrar som är nöjda med förskolans samverkan med hemmet			År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn använder digitala verktyg i sitt lärande			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska erbjuda barnskötare med äldre utbildning särskild kompetensutveckling.	2019-01-31	2019-12-31
Förskoleavdelningen ska i samverkan med avdelningen för samhällsplanering årligen genomföra en kartläggning för att identifiera och prioritera upprustningsbehov av förskolornas gårdar.	2019-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska inleda ett långsiktigt arbete med implementering av den reviderade läroplanen	2019-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska kartlägga och identifiera behovet av ledarskapsutveckling hos förskollärare och chefer.	2019-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2019-01-31	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska uppmuntra och möjliggöra för medarbetare att fortbilda sig till förskollärare respektive barnskötare genom de utbildningar som erbjuds i stadens regi.	2019-01-01	2019-12-31
Förskoleavdelningen ska utforma en långsiktig kompetensförsörjningsplan.	2019-01-31	2019-12-31
Förskoleavdelningen ska utforma gemensamma arbetssätt och rutiner för arbetet med stadens riktlinjer för barnsäkerhet.	2019-01-01	2019-12-31
Förskoleavdelningen utveckla arbetssätt för att fördjupa medarbetarnas kunskaper om pedagogisk dokumentation bakomliggande teoretiska perspektiv.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla arbetet med att stärka medarbetarnas digitala kompetens och kunskap om digitalt lärande.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt i syfte att stärka medarbetarnas bedömningskompetens i den webbaserade kvalitetsindikatorn.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla sina verksamheter med stöd av skolverkets verktyg för språk, matematik, naturvetenskap och digitalitet	2019-01-31	2019-12-31

Enhetsmål:

Varje barn i Fruängens förskolor möts av pedagogiska lärmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.

Förväntat resultat

Barnen utvecklar sin kommunikation och visar intresse för skriftspråk

- Barnen visar intresse för och använder sig av matematiska begrepp
- Barnen visar intresse för miljö, natur och naturvetenskapliga fenomen
- Barnen visar intresse för och använder sig av digitala hjälpmedel

Arbetsätt

Bilder och text används för att ge förslag på aktiviteter och material. Man arbetar med bokstäver och symboler i olika projekt samt använder sig av språkstödjande metoder som TAKK och PECS. Ett varierat litteraturutbud finns synligt för att väcka barnens nyfikenhet för symboler och skriftspråk. Högläsning och boksamtal är ett viktigt arbetsätt som används vid olika tillfällen under dagen. En av förskolorna arbetar vidare med Läslyftet under året. Pedagogerna introducerar och sätter ord på olika matematiska, tekniska och naturvetenskapliga begrepp i vardagen under lek, rutinsituationer och olika aktiviteter. De uppmärksammar och introducerar barnen i vardagsteknik och använder sig av IKT (Informations och Kommunikations Teknik) för dokumentation och kunskapssökning tillsammans med barnen. Lärplattor, datorer och projektorer används som ett komplement i alla delar av verksamheten för att reflektera, återskapa upplevelser som barnen haft eller introducera nya spännande begrepp och världar. QR-koder används i olika projekt och för att utforska sagor, sånger och musik på många olika språk. Barnen får tillgång till ett varierat konstruktionsmaterial och utmaningar att använda dessa på olika sätt enskilt och i grupp.

Uppföljning

Pedagogerna följer upp:

- På vilka sätt utvecklar barnen sin kommunikation?
- På vilket sätt visar barnen intresse för och använder sig av symboler och skriftspråk?
- När och hur använder barnen matematiska begrepp?
- På vilka sätt och i vilka sammanhang visar barnen intresse för miljö, natur och naturvetenskapliga fenomen och vilka begrepp använder de?
- På vilka sätt använder barnen digitala hjälpmedel och vilka färdigheter utvecklar de?

Pedagogerna följer upp genom daglig observation och dokumentation samt genom fortlöpande reflekterande samtal med barnen i grupp under terminen. Reflektion i arbetslagen sker varje månad på avsatt planeringstid. Vid avdelningsplanering och under reflektionsveckor analyserar pedagogerna sitt dokumenterade material för utveckling av verksamheten. Förskolläraren ansvarar för att arbetet sker enligt läroplanen. Alla pedagoger är medansvariga. Som stöd används reflektionsprotokoll. Varje vår inför kvalitetsredovisningen gör alla arbetslag en självskattning utifrån Stockholm stads kvalitetsindikatorer

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förväntat resultat

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska utforma ett gemensamt ställningstagande för ett likvärdigt arbete med kultur för och med barn i förskolorna i Hägersten-Liljeholmen.	2019-01-09	2019-12-31
Genomförande av Trekantens dag tillsammans med samarbetspartners, lokala föreningar och näringsliv.	2019-01-08	2019-07-01

Enhetsmål:

Förskolan erbjuder barnen återkommande kulturella upplevelser kopplade till innehållet i den pedagogiska verksamheten.

Förväntat resultat

Barnen uttrycker sig genom sång, dans, teater och skapande i bild och form.

• Barnen får uppleva kulturtillfällen Av -, Med - och För- barn som är kopplade till aktuella projekt.

Arbetsätt

Pedagogerna introducerar olika material och tekniker för barnen för att skapa förutsättningar att utveckla sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer. Estetiska uttrycksformer ingår som en del i de flesta projekt. Pedagogerna tillhandahåller ett varierat material och skapar tillsammans med barnen samt uppmuntrar deras egna initiativ till skapande. Miljön anpassas för en lättillgänglig skapande verksamhet så att barnen på eget initiativ kan använda sig av utklädning, sjunga, lyssna på musik, dramatisera med sagofigurer, klippa, klistra och måla. Pedagogerna erbjuder kulturupplevelser såväl på förskolan som utanför. Utifrån barnens intressen utvecklas projekt där kulturella upplevelser ingår som en del i temat. Pedagogerna uppmärksammar och firar högtider och traditioner tillsammans med barnen och tar till vara på barnens egna intressen

runt traditioner. Digitala hjälpmedel används för att lyfta in kulturupplevelser, från hela världen, i de projekt som barnen arbetar med.

Uppföljning

Pedagogerna observerar och dokumenterar under året:

- På vilka olika sätt uttrycker sig barnen?
- Vilka projekt/teman/intressen ligger till grund för deras olika uttrycksformer och vilka förmågor utvecklar barnen?
- Vilka kulturtillfällen upplever barnen och vad ger det barnen?
- Vilka projekt/teman var kulturtillfällena kopplade till/ledde vidare till?

Uppföljningsmetod:

Pedagogerna följer upp genom daglig observation och dokumentation samt genom fortlöpande reflekterande samtal med barnen i grupp under terminen. Reflektion i arbetslagen sker varje månad på avsatt planeringstid. Vid avdelningsplanering och under reflektionsveckor analyserar pedagogerna sitt dokumenterade material för utveckling av verksamheten. Förskolläraren ansvarar för att arbetet sker enligt läroplanen. Alla pedagoger är medansvariga. Som stöd används reflektionsprotokoll. Varje vår inför kvalitetsredovisningen gör alla arbetslag en självskattning utifrån Stockholm stads kvalitetsindikatorer.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	50%	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Beskrivning

Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna ska genomföra åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2019-01-01	2019-12-31
Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten

Förväntat resultat

- Förskolorna i Fruängen ska uppnå nivå 2 i kemikaliesmart förskola under 2019.

Arbetsätt

- Gå igenom den webbaserade utbildningen på apt
- Diskussioner på apt och köksmöten.
- Varje avdelning använder sig av handlingsplanen i Kemikaliesmart förskola.
- Pedagogerna använder återvinningsmaterial i verksamheten.

Uppföljning

- Kontinuerlig redovisning av resultaten från handlingsplanen sker på apt.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens avdelningar ska utifrån sina verksamheter utforma ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2019-01-01	2019-12-31
Prognosuppföljning	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

Förväntat resultat

Att ha en budget i balans 2019.

Arbetsätt

Genomgång av ekonomin på apt så att alla är delaktiga och har kunskap. Vi har en tydlig struktur kring vikariehanteringen. Skolplattformen kommer att ytterligare förbättra förutsättningarna för detta. Kontinuerliga uppföljningar av barngrupper och intag för att i god tid förutse lediga platser. Vi slår samman förskolorna under jul/nyår och sommar.

Uppföljning

Månatliga uppföljningar med avdelningschef, controller och förskolechef.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens medarbetare är professionella, engagerade och har en hälsosam arbetsmiljö.

Beskrivning

Arbetsmiljö och rehabiliteringsarbetet sker i samverkan med de fackliga organisationerna samt med företagshälsovården. Förvaltningen arbetar hälsofrämjande genom handlingsplanen ”Hållbart arbetsliv”. Huvuduppdraget för projektet är att skapa en systematik kring hållbar arbetshälsa genom tre perspektiv: hälsofrämjande, förebyggande och efterhjälpande. Målet är att sänka sjukfrånvaron och höja medarbetarnöjdheten - detta ska öka nytta och kvaliteten för stadsdelens medborgare

Förväntat resultat

- Förvaltningen klarar kompetensförsörjningen i växande verksamheter
- Resultaten i medarbetarundersökningen har förbättrats - både avseende medarbetarskap och ledarskap
- Alla verksamheter har utvecklat det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Sjukfrånvaron har minskat

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan, som åtgärdas och följs upp under året	2019-01-01	2019-12-31
Allmän visstidsanställning ska minimeras	2019-01-01	2019-12-31
Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare är professionella, engagerade och har en hälsosam arbetsmiljö

Förväntat resultat

- Ökad nöjdhet i medarbetarenkäten
- Minskad sjukfrånvaro

Arbetsätt

Medarbetarenkätens resultat presenteras på arbetsplatsträffar och utifrån resultat väljs utvecklingsområde/n där handlingsplaner tas fram i samverkan mellan förskolans ledning och en arbetsgrupp på förskolan. Handlingsplanerna följs upp på arbetsplatsträffar. På samma sätt följs den fysiska skyddsrondens resultat upp.

Ledningen strävar efter att vara väl synlig, tillgänglig och tydlig. Belysa allas betydelse för verksamheten och arbeta för en teamkänsla i Fruängen.

Hälsosamtal genomförs när medarbetaren haft fyra frånvarotillfällen på ett halvår.

Uppföljning

Uppföljning av medarbetarenkätens handlingsplan på apt.

Uppföljning av ekonomi

Resursanvändning

Budget 2019

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning			
Budgetår:	2019		
Enhet :	Fruängen		
Enhetschef:	Kristina Fahlberg		
Beloppen anges i TKr			Budget
Intäkter			
Taxor och avgifter			0
Hysesintäkter			0
Bidrag			138
Försäljning			45047
Övriga externa intäkter			0
Summa intäkter			45185

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning			
Kostnader			
Personalkostnader			38314
Övriga personalkostnader			854
Lokalkostnader			1497
Entreprenader och köp av verksamhet			406
Övriga kostnader			4113
Summa kostnader			45184
Summa netto			0

Övrigt